פשיטא כיון דאפקוה קיימא לה ברשותייהו לכל מילי. בהוליאוה לגזילה חיירי מתני׳ כדמוקי לה בירושלמי ומ״ש ומגליה דקיימא ברשותייהו אפי׳ להתחייב על מה שהיא מוקמת דאהכי קאי דקתני וילאתה והזיקה דליכא למימר דכי היכי דמסרה לשומר חנם והשואל נכנסו תחת נעליה ה״ה גזלן דלמא שומר הוא דמחייב אבל גזלן לא דמגיגו דברים שהשומר חייב והגזלן פטור שהרי בכחשה בהמה הכחשה דהדלת ובפירות שהרקיבו מקצת מוכח בהגזול קמא (לקמן ד׳ לח:) דגזלן אומר לו הרי שלך לפניך משום דלא חשיב שיור ולא קנינהו ופטור אפילו בפשיעה דלא קבל עליו שמירה אבל שומר כיון שמתחייב בכחשה דלא הדר׳ ובהרקיבו כולם אם נעשו בפשיעה כמו כן יתחייב בכחשה דהדלת ובהרקיבו מקצתם כיון דקבל עליו שמירה דלמה לא יתחייב זה כמו זה שאין השומר קונה בשיור ואפילו שואל דקי״ל דאף לשואל שמין כדרב הונא ורב אסי (לעיל ד׳ יא.) ואין לומר דמתחייבי לפי שאינן יכולין לקיים בה מצות השבה דמשתלם מגופו דנשן ורגל איירי מתני׳ ויש כאן השבה מעליא כשמחזירים אותה לבעלים וי״ל דסברא הוא דגזלן נכנס תחת הבעלים דכיון שהוליא מרשות בעלים שהיו חייבין בשמירתה ואין הבעלים יכולים לשומרה לפי שגגזלה מהם יש על הגזלן לשומרה לבעלים מזקן אקנו בעלים כל מי שבידו לשומרה ולא דמי לתפסו ניזק לר״ע (לעיל ד׳ לו:) דאפי׳ שומר חנם אינו על חלק חבירו דשותף אין מתכוין להחזיק רק בשלו ואינו בא להוליא חלק חבירו מרשותו כמו גזלן ועוד כיון דגזלן קמה ליה ברשותיה גם לענין אונסין יש לחשב בעלים יותר משותף והכי משמע לישנא דקמה ברשותייהו לכל מילי (ו) מה שהוא ברשותו לכל מילי יש לו להועיל כאן:

המעמיד בהמת חבירו על קמת חבירו חייב. ואע״פ שאין הבהמה שלו חייב מטעם אן ורגל דאע״ג דכתיב בעירה כדידיה משיבא הוא והוא עשה כמו מדליק פשתנו של חבירו בגרו של חבירו אבל אין לפרש דמחייב מטעם אש דברי הזיקא והוי כאילו נותן לשם אש ואע״ג דפטורין נותן סם המות לפני בהמת חבירו שאני התם או משום דלא עבידא דאכלה או משום דה״ל שלא תאכל כדאמר לעיל (דף מז:) דא״כ מטעם זה ה״ל להתחייב [א] אפילו ברה״ר ולא משתמע בשום דוכתא דלחייב ברשות הרבים אן אפילו מקרב בהמתו אבל הפירות ומעמידה עלייהו: **הכישה** אמרת לן. ותחילה היה סובר דמעמיד בהמה היינו שמחזיק בידו האפסר ומוליכה ממש על הקמה ומעמידה שם ולהכי הוה פשיטא טפי: **ולימטיס** נמי שהכישוה. לגזלה מיירי כדמוקי לה בירושלמי ולא חשיב לה מילתא דפשיטא כמו שהיה מושב המקשה ולא חייש לפרש למה אין פשיטא לפי שקל להבין: **בההיא** הנאה דלא קבעי למיתב **ריפתא לעניא**. משום דעוסק במלוה ודוקא בשעה דמתעסק בה כגון שוטה לגורלה או משום עסק שצריך לה לאכילה אבל בשביל שתאכילה בביתו לא יפטר מלמיתב ריפתא לעניא כיון שיכול לקיים שמיהם כדמוכח בסוכה (דף כה. ושם) ד) דלא נפקא לן מקרא דעוסק במלוה פטור מן המלוה [ב] אלא דוקא היכא שאינו יכול לקיים שמיהם וסברא הוא דאמנו אדם שיש לו תפילין בראשו ולילית בבגדו ומזוזה בפתחו יפטר מן המלוה ועוד דבפרק אין בין המודר (נדרים נג:) אמר דפרוטה דרב יוסף לא שכיח ואי פטרת ליה כל זמן שהאכילה בביתו שכיח ושכיח הוא פסק ר״ח וה״ג דהלכה כרב יוסף משום דאמרינן באין בין המודר (שם) דכ״ע אית להו פרוטה דרב יוסף ואפילו מאן דשרי למודר להחזיר אכילה לא שרי אלא משום דפרוטה דרב יוסף לא שכיח ואור״י דאינה ראויה כלל דגם רבה מודה לרב יוסף דעוסק במלוה פטור מן המלוה אלא דס״ל דלא נעשה שומר שכר בכך ומ״מ הוא נהנה לכך אסור למודר אבל לא הוה שומר שכר ואין לדקדק נמי בשמעתין דהלכה כרב יוסף דמשני רב יוסף לעולם בגיגתו המשתמרת וקמ״ל דלא בעינן דעת בעלים כדרבי אלעזר והכי מוקי לה פוגיא דאלו מציאות (ב״מ ד׳ כט. ושם) כי גרמה דרבה קבלה מרב יוסף דקרא כדר״א אתי ורבה נמי שהיה מדקדק מתחילה דכשומר חנם דמי לא משמע ליה קרא אלא אסמכתא בעלמא דהא טעמא משום דמאי הנאה קא מטי ליה כדלעיל ולא פליגי רבה ורב יוסף אלא בסברא בעלמא וה״פ דההיא דאלו מציאות (שם ד׳ לא.) אי דמנטרא לרבה כדאית ליה מפשיעה לרב יוסף כדאית ליה מגנינה ואכילה פשיטא דלהא לא צריך קרא [ג] וגרמה לר״י דהלכה כרבה בכל מקום לגבי רב יוסף בר משדה ענין ומחלה כדאיתא נמי שמת (ב״ב ד׳ קמג:) ואין לפרש דהיינו דוקא בנגח בתרא כמו שיש מפרשים מדאמר נמי שאחזו (גיטין ד׳ עד: ושם) ו) ותסברא והא קי״ל כרבה ובהא אין הלכה כרשב״ג ואין לומר דשמא בההיא מילתא קיימא לן דהלכה כרבה דהוה ליה למימר והא קי״ל בהא הלכתא כרבה כדאמר ובהא אין הלכה כרשב״ג ועוד דבפרק המפקיד (ב״מ מג.) גבי מפקיד מעות אצל שולחני מותרים ישתמש בהן ז)(לרורים לא ישתמש בהן) לפיכך אם אבדו חייב באחריותם קאמר רב נחמן דקי״ל כוותיה בדיני נחמנו לא דמשום שהתירו לו חכמים להשתמש בהן אינו נעשה רק שומר שכר א״כ נאלו מציאות (שם דף כט.) גבי מה יהא בדמיס רבי טרפון אומר ישתמש בהן לפיכך אם אבדו חייב באחריותן לא הוי אלא ש״ש כמו שאמר שם לרבה ואין לומר דהתם מודה רב נחמן דחייב באונסין משום דיותר תשמיש משום דבלאו הכי היה שומר שכר שהיה שומר אבידה ואין זה סברא דמשום שני ח) סברות דפטור מלמיתב ריפתא לעניא ועוד דמותר להשתמש לא יעשה בשביל כך שוטל אלא ש״ש בעלמא ועוד יש להביא ראיה דהלכתא כרבה מדמוקי סתמא דגמרא ט) מתניתין דהאומנין (ב״מ דף פ:) הלוהו על המשכון שומר שכר מחוורתא דלא כרבי אליעזר דאמר במלוה חבירו על המשכון ואבד יפסד ויטול מעותיו ולרב יוסף הו״מ לאוקמה אפילו כרבי אליעזר דלמסקנא מוקי כולהו אליבא דפלוגתייהו במלוה צריך למשכון אי מלוה קעביד אי לא פי׳ שצריך למשכון להשתמש בו ופוחת לו והולך מהלואתו כך פירש התס בקונטרס וא״כ הו״מ לאוקמה מתניתין באין צריך למשכון דכ״ע מלוה

כיון דאפקוה. איכא משכון ושינוי רשות דהוי קנויה לכל מילי: דקמו לה באפה. שלא משכוה אלא עמדו בפניה לכל לד שלא תלך אנה ואנה אלא לקמה לאכול: **מעמיד**. משמע שאוחזה בידו ומוליכה לקמה: **הכישה**. במקל אמרת לן בההיא דהמעמיד ומשום הכי מיתייב: **ולפטיס נמי דהכישוה**. במקל ואשמועינן מתני׳ דהכישה במקל זו היא משיכה: **אלא אפשיו דשומר**. והכי משמע מסרה שומר לרועה נכנס הרועה תחתיו ואזלי בעלים ומשתעו דינא בהדי שני והראשון מסתלק: **שומר שמסר לשומר חייב**. אפילו באונסין דאמר ליה מפקיד את מהימנת לי בשבועה איהו לא מהימן לי בשבועה שנאנסה בפ׳ המפקיד (ב״מ לו:): **לברזיליה**. לתלמידו: **שומר אבידה**. הכניס אבידת חבירו לביתו כדכתיב ואספתו אל תוך ביתך וגו׳ (דברים כב): **דלא בעי למיתב ריפתא לעניא**. דהעוסק במצוה פטור מן המצוה מובלכתך בדרך ד) נפקא לן במס׳ סוכה (ד׳ כה.): החזירה

פשיטא כיון דאפקוה קיימא לה ברשותייהו לכל מילי לא צריכא דקמו לה באפה כי הא דאמר רבה אמר רב מתנה אמר רב א המעמיד בהמת חברו על קמת חבירו חייב מעמיד פשיטא לא צריכא דקם לה באפה אמר ליה אביי לרב יוסף ב הכישה אמרת לן ג ולסטים נמי דהכישוה: מסרה לרועה נכנס הרועה כו׳: אמרי תחתיו דמאן אילימא תחתיו דבעל בהמה תנינא הדא זמנא ד מסרו לשומר חנם ולשואל לנושא שכר ולשוכר כולן נכנסו תחת הבעלים אלא תחתיו דשומר ושומר קמא אפטר ליה לגמרי לימא תיהוי תיובתא דרבא ה דאמר רבא שומר שמסר לשומר חייב אמר לך רבא ו מאי מסרו לרועה לברזיליה דאורחיה דרועה למימסר לברזיליה איכא דאמרי מדקתני מסרה לרועה ולא קתני מסרה לאחר ש״מ מאי מסרה לרועה מסר רועה לברזיליה דאורחיה דרועה למימסר לברזיליה אבל לאחר לא לימא מסייע ליה לרבא דאמר רבא ז שומר שמסר לשומר חייב אמרי לא דלמא אורחא דמילתא קתני והוא הדין לאחר: איתמר ח שומר אבידה רבה אמר כשומר חנם דמי רב יוסף אמר כש״ש דמי רבה אמר כשומר חנם דמי מאי הנאה קא מטי ליה רב יוסף אמר כש״ש דמי ט בהההיא הנאה דלא בעיא למיתבי ליה ריפתא לעניא הוי כש״ש איכא דמפרשי הכי רב יוסף אמר כש״ש דמי כיון דרחמנא שעבדיה בעל כורחיה הלכך כש״ש דמי (סימן החזירה לעולם השב חייא אמרת נשבר שכר) איתיביה רב יוסף לרבה החזירה

עין משפט נר מצוה

כז א ב מיי׳ פ״ד מהל׳ גזקי ממון הלכה ג וע״ש בהשגות וכמ״מ סמג עשין קמ טושע״ח מ״מ סי׳ שלד סעיף ג:

כח ג מיי׳ שם סמג שם טור ש״ע מ״מ סי׳ שלו סעיף ג:

כט ד ה מיי׳ שם הל׳ יא טוש״ע שם ס״ט:

ל ו ז מיי׳ פי״ג מהלכות אבידה הלכה י סמג עשין עד טוש״ע ח״מ סי׳ רסז סעיף טז:

מוסף רש״י

כולן נכנסו תחת הבעלים. מתחייבין בגזקין כבעלים (לעיל מד:). שומר אבידה. שנאנס אבידה והכניסה אל תוך ביתו כדכתיב ואספתו אל תוך ביתך (ב״מ פב.). רבה אמר כשומר חנם דמי. ואינו חייב אלא בפשיעה (ב״מ כט.). רבי יוסף אמר כשומר שכר דמי. שכר מלוה (שם ושבועות מד:).

מסורת הש״ס

א) לעיל מד:, ב) לעיל יא: ב״מ לו:, ג) ב״מ כט. פב. שבועות מד. נדרים נג:, ד) [דברים ז], ה) [ד״ה שלומן], ו) [ד״ה הא], ז) [עי׳ ב״מ מג.], ח) מהרש״ם בשם מה׳ שבגא הגיה דמלת קבורת ל״ל שמירות, ט) [בב״מ פב.]

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה פשיטא וכו׳ דמה שהוא בהשותו:

הגהות הגר״א

[א] תוס׳ ד״ה המעמיד כו׳ אפילו בהה״ר כו׳. נ״ב אבל הרשב״א פסק דמייב: [ב] ר״ה בההיא כו׳ אלא דוקא כו׳. נ״ב והג״א (פ״ב דסוכה וע״ש בר״ן) וש״פ מתנו דבשעה שעוסק אפילו יכול לקיים שמיהם פטור ע״ש: [ג] באו״ד ובלאה לר״י דהלכה כו׳. נ״ב ורי״ף ורמב״ם מוקין ע״ז: